

Evaluatie Tripartiete Overeenkomst

Groenalliantie Midden-Holland e.o., Staatsbosbeheer en Provincie Zuid-Holland

11-01-2018

Opgesteld door:
J.W. Plekkenpol
H.H. Arends

Inhoudsopgave

- Aanleiding
 - Doelstelling van de evaluatie
 - Gehanteerde aanpak
 - Beelden over de betrokken partijen
 - Beelden van exploitanten/derden
 - Beelden over kosten/baten-verhouding
 - Onze beelden van de samenwerking
 - Conclusie en aandachtspunten voor de voortzetting van de samenwerking
 - Advies aan Groenalliantie
-
- Bijlagen

Aanleiding

- Groenalliantie Midden-Holland e.o. (GA) is in 2014 voortgekomen uit natuur- en recreatieschappen Krimpenerwaard (KW) en Reeuwijkse Plassen (RP) en omstreken.
- Het bestuur bestaat in 2017 uit 5 gemeenten en provincie Zuid-Holland (P.Z-H).
- P.Z-H. treedt per 1 januari 2018 uit de GA,
 - maar blijft financieel toezichthouder en subsidieverstrekker,
 - en neemt na haar uittreden meerjarig verantwoordelijkheid voor recreatie.
- De dienstverlening door Groenservice Zuid-Holland (G.Z-H.) is per 1 januari 2017 door P.Z-H overgedragen aan Staatsbosbeheer (SBB). In de overeenkomst is de continuïteit van de dienstverlening voor 2017 en 2018 geborgd.
- In de overeenkomst is opgenomen dat de samenwerking eind 2017 wordt geëvalueerd.

Doelstelling van de evaluatie

In de DB-vergadering van oktober 2017 is besloten dat het evaluatieproces zich moet richten op de volgende drie aspecten:

1. een evaluatie met oog op de toekomstige samenwerking.
2. een evaluatie met aandacht voor een inventarisatie van ideeën om de kosten-baten verhouding te beïnvloeden.
3. een evaluatie, waarin naast de direct betrokken partijen, ook enkele lokale initiatieven (gebruikers) worden betrokken.

Gehanteerde aanpak op hoofdlijnen

- Documentstudie, ter oriëntatie en voor opstellen van vragenlijsten, waaronder:
 - Tripartiete overeenkomst
 - Verslagen van AB, DB, GAC en werkconferenties
 - Kwaliteitsimpuls
 - Diverse relevante memo's, o.a. koersbepaling
- Voorafgaand aan gesprekken is een vragenlijst verstrekt:
 - Lijst voor GA, SBB en P.Z-H
 - Lijst voor exploitanten en vergunningaanvragers
- Afnemen van gesprekken
- Analyse van de opbrengsten
- Rapportage en presentatie

Kwaliteitsborging gehanteerde aanpak

De kwaliteitsborging van de opdracht is als volgt vormgegeven:

- Opdrachtgeverschap is gelegd bij gemeente Gouda
- Dagelijkse begeleiding is uitgevoerd door bestuursondersteuning SBB
- Overleg met ambtelijke begeleidingscommissie op:
 - 28-11-2017
 - 20-12-2017
- Eenmalig bestuurlijk overleg met afvaardiging van SBB en GA op:
 - 17-01-2018

Beelden over de betrokken partijen

(overzicht partijen zie bijlage 1)

Beeld over gemeenten in Groenalliantie

Gemeenten zijn tevreden tot zeer tevreden over de onderlinge samenwerking. SBB is ook zeer tevreden over de samenwerking met en tussen de gemeenten.

Dit uit zich o.a. als volgt:

- Gemeenten zijn opgelucht dat na jaren van interne structuurdiscussies, nu in het veld gewerkt wordt aan het onderhoud en het realiseren van de projecten uit de Kwaliteitsimpuls.
- De uitvoering is/wordt gestart en de eerste mooie resultaten worden geboekt.
- Er vindt een goede bestuurlijke en ambtelijke samenwerking tussen gemeenten plaats.
- In AB en DB worden duidelijke besluiten genomen en er wordt met 'één mond gepraat'.
- Gemeenten hebben oog voor verschillen tussen Krimpenerwaard en Reeuwijkse Plassen.
- Gemeenten hebben oog voor onderwerpen die in de (nabije) toekomst aandacht vragen.
- De rol van de Gebiedsadviescommissie(s) (GAC) is (vergaand) uitgekristalliseerd, duidelijk en constructief. Adviezen van de commissie worden in DB gewaardeerd.

Aandachtspunten:

- Aanwezigheid bij overleggen DB en AB (ondanks de breed gedragen mening dat een lage opkomst de besluitvorming niet negatief heeft beïnvloed).
- Continuïteit van bestuur na aankomende gemeenteraadsverkiezing.
- De rol van de GAC in de uitvoeringfase van projecten dient nader te worden vormgegeven.

AT OSBORNE

Beeld over Provincie Zuid-Holland

SBB heeft begrip voor de afwezigheid van P.Z-H, gezien het gegeven dat er in praktijk geen relatie meer is. Gemeenten zijn zeer teleurgesteld over de betrokkenheid van P.Z-H*.

Dit uit zich o.a. als volgt:

- Na ondertekenen van de Overeenkomst en overdracht van G.Z-H aan SBB heeft P.Z-H geen enkele betrokkenheid meer getoond in GA en in voormalige medewerkers.
- Frustratie bij GA en SBB dat ondanks duidelijke bestuurlijke afspraken, P.Z-H toch ambtelijk eisen wenste te stellen aan de subsidiebijdrage.
- Het besluit van P.Z-H om op bestuurlijk niveau niet mee te willen doen aan deze evaluatie.
- Breed gedragen gevoel dat P.Z-H. een weinig betrouwbare partij is:
 - Eerst grote inspanning leveren om schappen in de regio samen te voegen,
 - Vervolgens zich volledig terugtrekken uit het schap en nu op grote afstand staan,
 - Het risico bestaat dat de subsidiebijdrage na 2024 verandert,
 - Verschillen tussen bestuurlijke afspraken en ambtelijke uitvoering.

Aandachtspunten:

- Afzijdigheid van P.Z-H. roept bij GA een gevoel van onbehagen op. Hoe om te gaan met dit gevoel? En wat betekent de houding van P.Z-H mogelijk voor de subsidie na 2024?

* De afwezigheid van P.Z-H heeft naar de mening van geïnterviewden niet geleid tot nadelige effecten op de besluitvorming.

AT OSBORNE

Beeld over Staatsbosbeheer

GA is tevreden tot zeer tevreden over SBB als dienstverlener.

Dit uit zich o.a. als volgt:

- Dienstverlening van G.Z-H. is onverkort door SBB doorgezet. Er hebben zich in het afgelopen jaar maar weinig 'kinderziektes' voorgedaan.
- SBB biedt toegevoegde waarde door inbreng van specialistische, landelijke en inhoudelijke kennis en kunde.
- SBB brengt een zekere autoriteit/positief imago met zich mee.
- Betrokkenheid van SBB biedt mogelijkheden om routenetwerken uit te breiden door gronden van betrokken partijen met elkaar te verbinden.
- Professionele en proactieve communicatie en informatievoorziening naar de omgeving.

Aandachtspunten:

- GA vraagt aandacht van SBB voor het specifieke regionale karakter. Landelijk beleid van SBB kan niet zomaar 1-op-1 regionaal worden toegepast, maar blijft maatwerk vragen.
- SBB kan/dient zich nog te verbeteren in de verantwoording over (kosten/overhead van) de projecten.

AT OSBORNE

Beeld over Bestuursondersteuning

GA en SBB zijn zeer tevreden over bestuursondersteuning (en ambtelijke ondersteuning).

Dit uit zich o.a. als volgt:

- Positie van bestuurssecretaris binnen SBB wordt door GA als onafhankelijk ervaren.
- Bestuurssecretaris behartigt de belangen van GA als opdrachtgever aan SBB naar grote tevredenheid.
- Bestuurssecretaris heeft 'bestuurlijke antenne'.
- De werkzaamheden zijn per 1-1-2017 onverkort gecontinueerd.

Aandachtspunten:

- Kwetsbaarheid van kennis en kunde bij 1 persoon, mede in relatie tot (bijna) complete bestuurswissel na gemeenteraadsverkiezing in maart 2018.
- De werkdruk is mogelijk (te) hoog.
- Agendastukken:
 - Tijdstip van versturen van stukken voor vergadering is soms (te) kort;
 - Aantal vergaderstukken is aan (veel te) hoge kant.

AT OSBORNE

Beelden van exploitanten/vergunningaanvragers

(overzicht partijen zie bijlage 2)

Resultaten uit toelichting van exploitanten

Aantal ontvangen reacties: 4 uit 5 verzoeken
Rapportcijfer: tussen 3 en 7,5
Aantal contactmomenten: 1x tot 12x per jaar

Exploitanten hebben weinig tot niets gemerkt van de transitie van G.Z-H naar SBB.

Exploitanten met veel contactmomenten:

- Geven een ruime voldoende aan de samenwerking.
- Ervaren de samenwerking als meedenkend en constructief.
- Hebben het gevoel met de juiste persoon contact te hebben.
- Worden redelijk op de hoogte gehouden van ontwikkelingen.

Exploitanten met weinig contactmomenten:

- Geven een onvoldoende aan de samenwerking.
- Ervaren nauwelijks samenwerking.
- Hebben behoefte aan 1 aanspreekpunt op het juist niveau.
- Hebben behoefte aan duidelijkheid over welke organisatie benaderd moet worden met specifieke vragen.
- Wensen op de hoogte gehouden te worden over ontwikkelingen.
- Verwacht een aanpak, waarin publieke organisaties, GA en eigenaren vooraf bijeenkomen en nadenken over gewenste integrale oplossingen.

Aandachtspunt:

- Invulling geven aan relatiebeheer.

AT OSBORNE

Resultaten uit toelichting van vergunningaanvragers

Aantal ontvangen reacties:	3 uit 4 verzoeken
Rapportcijfer:	tussen 7,5 en 9
Aantal contactmomenten	2x tot 6x per jaar

Opmerking: deze aanvragers hebben allen de gevraagde vergunning/toestemming verkregen. Dit levert (mogelijk) een vertekend beeld op.

- Aanvragers van vergunningen en toestemmingen hebben weinig tot niets gemerkt van de transitie van G.Z-H naar SBB.
- De samenwerking wordt als constructief, meedenkend en behulpzaam ervaren.
- GA voldoet aan vrijwel alle verwachtingen.

Beelden over kosten/batenverhouding

Kosten/batenverhouding

In de afgelopen jaren is diverse keren discussie over de kosten/batenverhouding gevoerd. Het beeld bij enkele bestuursleden is dat de overhead aan de (te) hoge kant is. Is dit beeld juist?

Bevindingen:

- Geïnterviewden hebben verschillende (tegenovergestelde) meningen over de hoogte van de overhead.
- Cijfers die het beeld bevestigen of ontkrachten ontbreken.
- Onderkend wordt dat veel worden afgestemd met diverse partijen, voordat een project tot uitvoering komt.
- Dit beeld komt ook voort uit de G.Z-H-periode, waarin de kosten van personeel omgeslagen werd over de projecten.
- Besluit in DB van december 2017 om overhead kosten in 2018 nader te onderzoeken (herijking begroting).

Conclusie:

- Er kan nu geen uitspraak worden gedaan over de hoogte van de overhead. Nader onderzoek is nodig om uitspraken te kunnen doen.

AT OSBORNE

Onze beelden van de samenwerking

Onze beelden van de samenwerking

- Prettige, openhartige gesprekken bij GA en SBB, waaruit een goede tot zeer goede onderlinge samenwerking naar voren is gekomen.
- Onafhankelijke positie van Bestuursondersteuning bij SBB is geborgd, ondanks dat het in onze ogen zuiverder is om Bestuursondersteuning onder te brengen bij GA dan bij SBB.
- Gemeenten houden een wrang gevoel over aan de afstandelijke positie van P.Z-H.
- GA en SBB willen graag met elkaar door (met of zonder P.Z-H) en wensen in te zetten op intensievere 'horizontale samenwerking'.
- GA en SBB hebben op dit moment verschillende beelden over de ambitieniveaus bij horizontale samenwerking:
 - gemeenten denken o.a. meer aan lokale 'ontsnippering' / schaalvergroting;
 - SBB denkt meer aan landelijke en grootschalige innovaties (energie & grond, biomassa en exploitaties).
- GA en SBB hebben een goed beeld van bijbehorende uitdagingen in de (nabije) toekomst.
- Een plan van aanpak, incl. initiatiefnemer(s) en tijdspad is niet aangetroffen.
- Gezien de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018 met zijn gevolgen voor de samenstelling van AB en DB is enige haast met het concretiseren van het vervolg van de samenwerking geboden!

AT OSBORNE

Conclusie en aandachtspunten voor voortzetting van de samenwerking

Conclusie t.a.v. de samenwerking

De gemeenten binnen de GA hebben aangegeven om de onderlinge samenwerking en de samenwerking met SBB na 2018 voort te willen zetten. Ook SBB heeft de intentie uitgesproken om verder te willen gaan met GA. Partijen zijn van mening dat P.Z-H hierin geen partij is.

GA en SBB onderkennen beiden dat er uitdagingen zijn. Deze uitdagingen kunnen ruwweg worden toebedeeld naar twee perioden:

(Aansluitend op de werkingsduur uit artikel 12 van de tripartiete overeenkomst)

- 2018: Voortzetten huidige samenwerking & afsluiten nieuwe overeenkomst vanaf 2019.
- 2019-2025: Versterken samenwerking & voorsorteren op mogelijk nieuwe situatie.

2018:

Voortzetten huidige samenwerking & afsluiten nieuwe overeenkomst vanaf 2019

Aandachtspunten:

- Besluit nemen over voortzetting samenwerking SBB-GA en de omgang met afstandelijke positie van P.Z-H. Het lijkt logisch om de looptijd gelijk te stellen aan de huidige subsidieperiode van P.Z-H.
- Randvoorwaarden stellen aan voortzetting van de samenwerking.
- Verkenning van de OG-ON relatie naar een meer horizontale publiek-publieke samenwerking tussen GA en SBB.
- Samenvoegen van de financiële huishouding van KW en RP, opheffen van compartimentering.
- Verkrijgen van inzicht in overheadkosten van projecten.
- Zorg voor een volledig overdrachtdossier aan nieuwe bestuur(sleden).
- Vergroten aanwezigheid van bestuursleden tijdens vergaderingen.
- Vormgeven rol van de GAC in de uitvoeringsfase van projecten.
- Uitvoering geven aan besluit over het vergroten van zichtbaarheid in de omgeving.
- Invulling geven aan relatiebeheer met exploitanten en vergunningaanvragers.

AT OSBORNE

2019-2025:

Versterken samenwerking & voorsorteren op mogelijk nieuwe situatie

Aandachtspunten :

- Aandacht blijven houden voor landelijke thema's en aansluiting zoeken bij de regionale waarden.
- Invulling geven aan strategie voor 'ontsnippering', door gronden van GA en SBB samen te voegen en tot (nog) meer integrale ontwikkeling van projecten te komen.
- Onderzoeken van mogelijkheden voor schaalvergroting door bijv. allianties aan te gaan met andere schappen en organisaties.
- Inspelen op (mogelijk) wegvallen van de subsidie van P.Z-H door opstellen meerjarenperspectief.
- Blijvend aandacht houden voor nieuwe verdienmodellen.
- Onderzoeken of de organisatiestructuur passend is voor de beoogde samenwerking.

AT OSBORNE

Advies aan Groenalliantie

Advies aan Groenalliantie:

Werk op korte termijn met SBB een plan van aanpak uit voor het vervolg van de samenwerking tussen GA en SBB.

Geef daarbij invulling aan:

- Het onderscheid tussen de perioden [2018] en [2019-2025].
- Eerder aangehaalde aandachtspunten, waarbij geldt dat aan activiteiten in de aankomende 1-2 jaren hoge prioriteit dient te worden gegeven.
- Neem activiteiten op, werk ze uit en wijs actiehouders/verantwoordelijken aan.
- Geef een tijdpad per activiteit aan, zodat stuur kan worden gehouden.
- Plan diverse werksessies met bestuur van GA (en directie SBB) in, zodat invulling kan worden gegeven aan de beoogde samenwerking

Bijlage

Bijlage 1: gesprekken met gemeenten, P.Z-H en SBB

Partij		Datum gesprek	Gesproken met
Gemeente	Waddinxveen	29-11-2017	Dhr. H.P.L. Cremers Dhr. A. Hofstra Mevr. S. Billar Dhr. P. van den Berg (telefonisch)
	Gouda	03-12-2017	Mevr. D. Bergman Mevr. H. Niezen Dhr. H. van den Haak Mevr. M. Driehuijs
	Bodegraven-Reeuwijk	04-12-2017	Dhr. K. Oskam Dhr. L. van den Heuvel Mevr. E. Vos Mevr. L. Hertogh-Van der Laan (telefonisch)
	Krimpenerwaard	13-12-2017	Dhr. de Wit Dhr. P. Neven Mevr. E. Van der Zijl-Vuijk Mevr. J. Klapwijk
	Krimpen aan de IJssel	13-12-2017	Dhr. J. Blankenberg Mevr. W. van Leeuwen-Broere Dhr. T. Versteeg

Partij		Datum gesprek	Gesproken met
Provincie	Zuid-Holland	n.v.t.	n.v.t.
Staatsbosbeheer	Bestuursondersteuning	28-11-2017	Mevr. van den Barg Mevr. Guneyli
	Grondzaken	29-11-2017	Dhr. F. Krabbendam
	Beheerteam	04-12-2017	Dhr. T. Gorissen Dhr. C. Kool Dhr. J. den Hartog
	Programma's en Projecten	04-12-2017	Dhr. P. v.d. Rijdt Dhr. H. Werksma Dhr. M. van Arkel Mevr. M. de Gast
	Financiën Schappen	06-12-2017	Dhr. R. Bouwman Dhr. J. Schreuder Dhr. V. Weteling
	Management Juridisch Zaken	12-12-2017	Mevr. M. van Egmond Dhr. M. Rebel
	Transitieteam	15-12-2017	Mevr. D. Kamphuis Dhr. J. Kuipers Dhr. T. Gorissen

AT OSBORNE

Bijlage 2: gesprekken met exploitanten en vergunningaanvragers

Partij		Datum gesprek	Gesproken met
Exploitanten	Restaurant De Loet	13-12-2017	Dhr. Borst
	De Goudse Manege	13-12-2017	Dhr. Franken
	Landal de Reeuwijkse Plassen	19-12-2017	Dhr. Van Esveld
	Paviljoen Restaurant 't Reeuwijkse Hout	22-12-2017 geen reactie	Dhr. De Jong
	Golfbaan Crimpenerhout	18-12-2017	Dhr. Van Herk
Vergunningaanvragers	Rabobank Krimpenerwaard	19-12-2017	Mevr. Sellenraad
	Hondentrainingen en proeven	06-12-2017	Dhr. Sirre
	Surfrock	08-12-2017	Dhr. Boon
	Ballonopstijgingen	12-12-2017, afwijzing	Mevr. Berning

